

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

Egészévre 6 korona
Félévre 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Felelős szerkesztő:
SZILASSY ZOLTÁN
az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Közteltek).

Náday Ferencz színész.

— 40 éves művészkedése évfordulóján. —

Negyven eszten-deje, hogy a magyar nyelv hirdetője *Náday Ferencz* színművész, a Nemzeti Színház tagja. Mult héten ünnepték a derék embert, mely alkalommal *Wlassics* miniszter a következő levelet küldötte Nádayhoz:

„Igen tisztelt uram!

Művészi pályájának negyvenéves fordulóján szívem egész melegével üdvözlöm. Az a négy évtized, mely alatt Nagyságod kezdő színészből előadó művészeink legkiválóbbjainak sorába emelkedett, a rohamos fejlődés kora volt a magyar közművelődés történetében is. S hogy Magyarország ma a modern nemzetek és társadalmak színvonalán áll, abban nagy része van a hazai művészeteknek, így a színművészetnek is, melynek fejlettségét Nemzeti Színházunk oly fé-

E kiváló műintézet felvirágzásának legelső tényezője ter-

Náday Ferencz színész.

mészetesen mindig az a művészgárda volt, melyben Nagyságod lelkesedése avatta egykor közkatonává s tehetsége és fáradhatatlan munkássága juttatta a vezérek közé. Hányszor és hányan gyönyörködtünk Nagyságod alakító erejében, előadásának finomságában, humorának ragyogásában, nem felejtve soha, hogy az a játék ott a színpadon a legkomolyabb munka, mely a nemzeti közművelődés emelésére irányul.

Éppen azon kedves kötelességemnek tartom, hogy mint a magyar kultúra ezidőszrinti vezetője, kifejezést adjak a köszönetnek és elismerésnek, szemben Nagyságod bokros érdemeivel, fényes sikereivel. Az Isten éltesse és tartsa meg évek hosszú során át Nagyságodat, művészi ereje teljében, erős oszlopául a Nemzeti Színháznak, büszkeségére mindany-

nyunknak! — Fogadja kérem őszinte tisztelem nyilvánítását.

Számos üdvözlöt között mi is kifejezzük e helyen tiszteletünket s bemutatjuk arczképét olvasóinknak.

MAUTHNER ÖDÖN

csász. és kir. udvari magkereskedése

BUDAPESTEN,

VI. ker., Andrássy-ut 23. szám,
VII., Rottenbiller-utca 33. sz.

Ajánl luczernamagot, muharmagot, tarlórépamagot, piros kölesmagot, fehér kölesmagot, **BIBORHEREMAGOT**, pohánkát, mustármagot, lóbabot, téli borsót, téli bükkönyt, szöszös bükkönyt, (*Vicia villosa*), továbbá rafflaháncsot és rézgáliczot legelsőrendű minőségben, a legjutányosabban.

Vesz: bármely mennyiségben biborherét és tavaszi repeczét.

A gyomszövetkezetekről.

Az 1898-iki év törvényhozási alkotásai közül kiemelkedik a szövetkezetekről szóló XXIII. törvénycikk. Bár megvagyunk arról győződve, hogy lapunk olvasói tisztában vannak azzal, hogy mit értünk szövetkezet alatt, mindannak daczára a szónak mai szűkebb értelmében vett meghatározását a szövetkezetnek felakarjuk e sorok keretében eleveníteni épp akkor, a mikor, mint e sorok czime is mutatja, az elfajzott gyomszövetkezetekre akarjuk olvasóink figyelmét felhívni. Szövetkezet alatt általában véve gazdaságilag gyengébb személyeknek egyesülését értjük azért, hogy ezen gazdasági gyöngeségeken segítünk és hogy a kistermelőt a nagy tőke előnyeiben részesítsük. Nemes céljukat tekintve, nagyon sokféle szövetkezet van, ez alkalommal azonban a magyar főváros jellemző különlegességével akarjuk megismertetni olvasóinkat. A fővárosban u. i. az utóbbi időben azt tapasztaltuk, hogy nagyon sokszor minden cél nélkül alakultak szövetkezetek csak azért, hogy a nagy vagyonu lipótvárosi ember ügyvédfiának, vagy legközelebbi hozzátartozójának megélhetést szerezzen. És alakult is a legjobb forgalmu helyeken szövetkezet, vagy azért, mert egy tőkepenzes saját neve alatt uzsorászkodni nem mer, vagy uzsoraüzlettel kombinált ügyvédi gyakorlatot akar teremteni. Természetesen ezeknek a szövetkezeteknek hivatásuk nincsen, erkölcsi tekinteteket sem ismernek s csupán a kisebb-nagyobb tőke busásabb kamatoztatására vannak alapítva. Az megint csak a dolog természetéből következik, hogy ha az e fajta szövetkezetek a tőke busásabb kamatoztatására alakultak, akkor a szövetkezeti törvény legnagyobb jelentőségű intézkedését, miszerint pénzkölcsönök után 8%-nál nagyobb kamatot szedni nem szabad, lábbal tiporják és a szövetkezeti eszmét ott járatták le legjobban, ahol annak áldásaira legnagyobb szükség volna. E szövetkezetekhez hasonlók bizonyára alakultak sok helyen az országban és ha az emberiség boldogulásáért küzdő lelkes férfiaknak nincsenek kezében, akkor a vidéken is a munkástömeg véres filléreinek összeharácsolásával a szövetkezeti eszme térfoglalására rossz befolyással lesznek. Hallottuk, hogy egyes hitelszövetkezetekben az összegyűlt filléreket méltatlanul olyan egyéneknek osztják ki, akik azt visszafizetni egyáltalában képtelenek, természetes ennek bukás a vége és kinek lesz másnak haszna belőle, mint annak, a ki e célra alakította a szövetkezetet, a ki ezután ráadásból még kizsákmányolja szövetkezeti cégér alatt a szegény tagokat. Sok ilyen ok miatt idegenkedik társadalmunk nagy része a szövetkezeti eszmének terjesztésétől, de

mi bizunk abban, hogy olvasóink óvakodni fognak minden alap nélküli szövetkezet támogatásába bele menni s ezért hiszszük, hogy befogják látni, hogy a szövetkezés a szenvedő emberiség erkölcsi és anyagi megváltásának legbiztosabb eszköze. F. I.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A mult hét egyik országgyűlési eseménye az, hogy báró *Fejérváry* Géza honvédelmi miniszter kijelentette, hogy ő meghajol az országgyűlés hatalma előtt, mire azután megszűnt minden kormányválságról szóló hír s vége szakadt a már híressé vált Nessi-esetnek is. Ezen az ülésen folytatták azután az ugynevezett indemnitási vitát, melyhez *Rubinek* Gyula mondott igen nagyhatású beszédet, figyelmeztelve a kormányt arra a nagy veszedelemre, mely Berlinből fenyegeti országunk mezőgazdasággal foglalkozó népét azzal, hogy a németországi piacokat el akarják nyersterményeink, búzáunk, borunk állatkivitelünk elől zárni. *Rubinek* Gyula beszédét zajos helyeslésekkel fogadták a képviselőháznak majd minden részéről. Ezen az ülésen *Gál* Sándor képviselő bebizonyította, hogy *Korodi* Lucz zöldszász képviselő izgatott a szentesített magyar törvények, főleg a magyar községnevekről szóló törvény ellen.

— Nem én, hanem a feleségem! jelentette ki a bakszász hős.

— A felesége mögé bujik! kiáltották most már *Korodi* felé a Ház minden oldaláról.

Lengyel Zoltán az ülés végén két szekeresönkéntes dolgában interpellált, akiket erőszakkal kényszerítettek párbajra. A honvédelmi miniszter kijelentette, hogy az izraelita önkéntesek közül az egyik csupán jelentéktelen karmolást kapott. Ezzel azután ez az ügy is el lett intézve.

A esütörtöki tanácskozásra megint két szász képviselő, *Korodi* Lucz Lajos és *Smalczar* Gusztáv csinált gabalyodást. Az előbbi tagadta, hogy izgatott volna Magyarország ellen, az utóbbi pedig azt fogadta, hogy a jövőben nem izgat a magyarok ellen, de amit mondtak, abban a magyarok elleni gyűlölet volt kidomborítva, úgy hogy az egész képviselőház ugyszólván süstörgött a fölháborodástól. *Kabik* Béla pedig megvetését nyilvánította *Korodi* Lucz iránt, úgy, hogy ebből ismét páros viaskodási ügy keletkezett. Ezen az ülésen *Papp* Elek és az öreg *Madarász* József beszéltek az ellen, hogy a kormánynak a költségvetési felhatalmazás megadassék.

A pénteki tanácskozáson ismét *Gál* Sándor és *Korodi* zöldszász képviselő közt folyt tovább a harczias küzdelem, *Korodi* többek közt azt mondta, hogy ő nem akar mosakodni.

— Pedig ráférne, mert elég mocskos! kiáltották neki oda a szélbalról. A gyűlésen különben ismét óriási volt az izgatottság s csak az elnök tapintatának sikerült megakadályozni, hogy a szász nemzetiségi képviselőket nem bántalmazták, a mit különben megérdemlettek volna. Ezen az ülésen felszólt *Makkai* Zsiga bátyánk, a székely gobé képviselő is. Beszélt a költségvetés ellen s a szász képviselőknek odamondotta:

— Kutyából nem lesz szalonna! Bakszászból nem lesz jó magyar!

A szombati ülésen *Kossuth* Ferencz hozta fel azt a dolgot, hogy a Németországban ellenünk indított háborúval szemben készen vagyunk-e a védelemmel, az önálló, vagy a közös vámtarifával. *Széll* Kálmán miniszterelnök erre azt válaszolta, hogy érdemlegesen nem felelhet, míg ez a kérdés hivatalosan elintézve nincs. Ez a felelet bizony még a kormánypárti képviselők egy részét sem elégitette ki. Ezen az ülésen *Benedek* János kérdezte meg a pénzügyi minisztert, hogy mi lesz már a tisztviselői fizetések rendezésével. A miniszter azt mondta, hogy előbb szavazzák meg a költségvetést, azután majd sorát ejtik ennek a dolognak is.

Hétfőn ünnep lévén — pihentek a képviselő urak is. — A keddi tárgyaláson gróf *Apponyi* Albert elnökölt ismét, a kit betegsége után lelkesen üdvözölték. *Lukács* László a cukoradóról szóló javaslatot terjesztette elő, a minnek a következménye, hogy ezután drágább lesz a cukor is. *Molnár* Benő és *Malatinszky* György a meghatalmazási javaslat ellen beszéltek s az ülés végén pedig elhatározták, hogy ezután délután három óráig tanácskoznak, mert még ebben az évben le kell tárgyalni a katonai javaslatokat, a minnek az eredménye az, hogy ezután még több vért és pénzt fizet a magyar.

Mozgalom a páros viaskodás ellen.

A szombathelyi halálos kimenetelű pisztolypárbaj szomorú esete arra bírta Vas vármegye ügyvédi karát és egész előkelő közönségét, hogy párbaj-ellenes ligát alakítsanak. Ennek értelmében a páros viaskodás kitörültetnék Vas vármegyében az ugynevezett társadalmi formák közül. Helyén való is volna ez így, ha ennek egész vonalon érvényt lehetne szerezni. De nem lehet ám! Régebben és újabb időkben is fordultak elő az ország különböző vidékein is halálos kimenetelű páros viaskodások, melyek döbbenésbe ejtették a vidék közönségét, mely megmozdult, föllázadt, ezen divatos intézmény ellen. Azután, mindenki a maga ügyeivel levén elfoglalva, lelohadt a mozgalom és az emberek csakugy lövöldöztek egymásra továbbra is, mint annak előtte.

A szombathelyi áldozata a párbajmániának, lent nyugszik immár az anyaföldben; azok, a kik az áldozatot szerették, tisztelték, hozzá baráti kötelékek fűzték, most a párbaj ellen mozgolódnak. Helyesen teszik, bár az egész ország közvéleménye mozdulna

meg, mert az elv, hogy „a mit nem adhatsz soha vissza, el ne vedd” — ekként érvényesülhetne csak a maga igaz valóságában.

De ettől mi még nagyon távol vagyunk. Néha nap szó eset ugyan arról, hogy uralkodók, államférfiak, hadseregek vezetői művelt államokban ki ki adnak egy-egy rendeletet, irányítást a páros viaskodás ellen, de mindezek papiroson maradnak legtöbbször nyire. Mikor a németek uralkodója az oknélküli párbajozást megtiltja tisztjeinek, akkor szélmalom kerekével harezol, — sajnos a siker kevés reményével.

Kérjünk mindenütt magyar czukrot.

Nem elég a pusztá szó arra, hogy *kérjünk mindenütt magyar czukrot!* Gondoskodni kell arról is, hogy miként ismerhejük fel a koczka-cukor eredetét. Cukor-cukor és koczka-koczka! Fehér az osztrák cukor is, fehér a magyar cukor is. Éppen ezért osztjuk az alábbi kis czikk véleményét az eszmék tisztázására nézve. Ezt írja a kis czikk írója:

»Véleményem szerint a hazai finomítógyáraknak a cukor dobozokra és pedig úgy a külső burokra, mint magára a doboz falára alkalmazniok kellene valamely feltűnő ismertető jelet, pl. a magyar czimert (kb. 10 négyszögcentiméter nagyságban) csinos, színes kivitelben.

Azonkívül a viszonteladóknak a (kereskedőknek) egy (pl. zománczozott) czim táblát kellene átadni, a melyen ez a felírás volna:

Kérjünk
MAGYAR CZUKROT.
 EBBEN AZ ÜZLET-
BEN KAPHATÓ.

vagy

PÁRTOLJUK A MAGYAR IPART
EBBEN AZ ÜZLETBEN
CSAK MAGYAR!!!
CZUKOR!!!
KAPHATÓ!!!

MEGJELENT

a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete (Budapest, V., Alkotmány-u. 31.)

ŐSZI és TÉLI, valamint SZÜRETI árjegyzéke
Kívánatra azonnal bérmentve megküldetik

Ezzel elérhetnék a gyárosok azt, hogy *legalább azok, a kik pártolni akarják a magyar ipart, azok tudják, hol kaphatnak hazai gyártmányu cukrot és a védjegy által rögtön felismerhetik a magyar árut.*

Addig is nézzük meg a csomagban levő cukor eredetét a kereskedésben. Ha kétfejű sas ékeskedik rajta, abból ne vegyünk. A magyar cukron, magyar felírás van. Azt követeljük.

Plevna elestének 25-ik évfordulója.

Mult hét esütörtökjén volt huszonöt esztendeje, hogy a kiéheztetett plevnai török helyőrség kirohant a várost körülsánczó orosz seregre s mert nem sikerült a támadás, megadta magát. Ebből az alkalomból az oroszok és románok december 11-dikén nagy emlékünnepet ültek. Az évfordulóra azonban nem csupán kegyelettel, de önérzettel gondolhatnak a törökök is, mert a plevnai harezok dicsőséget árasztottak a török fegyverekre. Ott verték meg julius 20-dikán Schilder-Schuldner orosz tábornokot. II. Sándor császár volt nevelőjét, julius 30-án pedig nagy diadalt arattak báró Krüdener és Sahoroszkoi herceg hadtettein. A legdicsőbb plevnai harezinap pedig szeptember 12-dike volt, a mikor a plevnai hadállás kulesát, a kosinei sáncokat vívták vissza ifjabb Skobelev orosz tábornoktól. E diadal megünneplésül Magyarországon kivilágították akkor a házak ablakait. — Az évforduló alkalmából a gyalogsapatok küldöttsége a román királynak egy kis bronzszobrot adott át, amely egy darabontot ábrázol teljes tábori felszerelésben. A szobor talapzatán domború képek vannak, amelyek a dunai átkelést és a griviczai és szmardáni esatát ábrázolják. Ugyancsak a talapzatba bele vannak vésvé a háboruban elesett összes tisztek nevei. A király nagy megelégedéssel fogadta az ajándékot s válaszában megemlékezett a mult dicsőségéről, amely örökké buzítás a jövőre is. Az ajándék átadásánál, amely nagyon lélekemlően folyt le, jelen volt a királyné, a trónörökös és neje, Károly herceg és a miniszterelnök.

Igy ünnepelnek a románok és oroszok, csupán a törökök nemzeti alszik. Pedig valójában neki kellene ünnepelni Ozmán pasa hőstetteit, hanem az alvó nemzet nem tud dicső emlékéért fellángolni, elfeledi hőseit ünnepelni és így halad a végromlás felé.

A főváros közbiztonsága.

Sok rabló, sok tolvaj van széles e hazában, de legtöbb Budapesten. A székesfőváros közigazgatási bizottságának mult héten tartott ülésén számolt be Rudnay Béla főkapitány a főváros november havi közbiztonságáról.

A jelentést azzal kezdi a főkapitány, hogy a mult hónapban öt rablási eset történt a főváros területén. A rablások nagyobb száma a téli jelenségei közé tartozik. Régi tapasztalat már, hogy a téli hidegben szaporodnak a vagyon elleni bűncselekmények. A főkapitány azonban megjegyzi, hogy ez az öt eset a főváros külterkein az éjjeli órákban történt. Mindegyik esetben jelentéktelen a kár és a megtámadottak közül csak egy szenvedett komolyabb sebesülést. Most már egybevetve ezeket a körülmé-

nyeket azzal, hogy a rablások a korán beálló sötétségben, az amugy is gyéren világított külvárosi utcákon történtek, belőlük nem lehet a közbiztonság hanyatlására következtetni. Összegezve a bűneseteket, a rendőrség a mult hónapban 1363 bűncselekmény nyomozását fejezte be. Ezekből 452 büntett, 911 vétség volt. 108 eset az ember élete és testi épsége ellen irányult. Ezekből 87 testi sértés 8 büntett és 79 vétség volt. A vagyon ellen 1161 eset irányult, a melyekből 402 volt a büntett és 759 a vétség. Ezekből 104 a sikkasztások, 95 a csalások, 925 a lopások száma. Ezekből 312 a büntett, 613 a vétség. 251 esetben 40, 398 esetben 20 koronán aluli a kár nagysága, 94 eset jelentéktelen volt. A büntetettek közül 152-öt tartóztattak le. 146-ot a bírósághoz kísérték át, egy ellen közigazgatásilag jártak el, ötöt szabadon eresztettek. A fogház- és tolonczügyosztálynál 1945 ember került közigazgatási elbánás alá. 734 kihágási büntetését töltötte ki. Kettőt a javító intézetbe küldöttek, hatot a fővárosi eőljáróságoknak adtak át, 159-et egyéb hatóságokhoz kísérték, 285-öt eltolonczoltak, 184-et kényszerutlevéllel kitiltottak a fővárosból. Az eltolonczoltak közül negyvenkettőt 1—5 évre és hármat mindenkorra kitiltottak a fővárosból. Három külföldi is volt a kitiltottak közt. A közuti közlekedés ellen panasz nem merült fel. A november havi idegenforgalom 11,349 volt. Szállodákban 9326, magánlakásokban pedig 2023 ember lakott.

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

A fejlődő hitelszövetkezetek.

Az Országos Központi Hitelszövetkezet igazgatósága ujabban ismét tanuságot tett arról, hogy a kisemberek ügyét-baját szíven viseli. A mult hóban tartott ülésén elhatározta, hogy jövőben a kötelekébe tartozó szövetkezetek tagjai részére folytatolagos kölcsönöket is engedélyez. Ez az egy dolog hiányzott még ahhoz, hogy a szövetkezetek valóban minden igényt kielégítő pénzüintézetek legyenek. Eddig a hitelszövetkezetek csak váltóra és kötelezvényre adtak kölcsönt — ujabban ingatlanra is fognak adni és pedig a legelőnyösebb törlesztési feltételek mellett. Ezzel megadták a módját annak, hogy a drága jelzálogos kölcsönöket, az ingatlanok sok pénz fogyasztó terheit a gazdanép olcsó, kényelmesen törleszhető adósságra változtathassa.

A hitelnyújtás ezen módjának meghonosítását régóta sürgették azok, akik ismerik apróra a gazdanép terheit. Az idej tavaszon a Magyar Gazdaszövetség nagygyűlést is hívott egybe ennek a megbeszélésére végett. Igaz, hogy itt csak a középbirtokosságról volt szó egyrészt talán azért is, mert hallgatagon mindenki egyetértett abban, hogy a kisbirtokosság minden fajtájú hiteligenyének kielégítése az Országos Központi Hitelszövetkezet feladata. Hogy feladatának csak most felel meg a központ — azon nines mit csodálkoznunk, hiszen mikor munkálkodását megkezdette senki se álmodott róla, hogy alig egy-két év alatt ily hatalmas pénzüintézet lesz belőle. Már pedig ezzel a feladattal csak egy életerős és a

fejlődés biztos alapjain nyugvó pénzügyi intézet képes megbirkózni.

A jelzálogos kölcsönök az O. K. Hitelszövetkezet fiókszövetkezetei útján bonyolítja le. Kölcsönt az ingatlan értékének feléig ad és pedig 10—30 évig terjedő törlesztésre.

Ezek a kölcsönök kétfélek: 1. olyan kölcsön amelynél az adós bizonyos ideig csak a kölcsön meghatározott százalékát fizeti félévenként s ebben benne van a kamat és a tőketörlesztés is; 2. olyan kölcsön, amelynél az adós megfelelő tőkerészletet s a még fennálló tőketartozás kamatját fizeti évenként a kikötött ideig. Hogy könnyebben megértsük vegyünk egy példát.

András gazda felvesz a házára 100 koronát. Ha ezt az első módon akarja törleszteni, akkor feltéve, hogy 10 évre vette fel a kölcsönt, fizet minden félévben 6 K. 60 fill. vagy is egy évre 13 K. 20 fill. 10 év múlva törlesztve van a kölcsön. Ha 15 évre vette fel a kölcsönt 10 K. évenként való befizetésével törlesztette adóságát.

Az alábbi táblázat megmutatja 100 K. után mennyi a rája fizetés, ha azt hosszabb vagy rövidebb időre vesszük fel.

10 évig	1/2 évre	6'6	K.	egy évre	13'20	K.
15	>	>	>	5—	>	>
20	>	>	>	4'23	>	>
25	>	>	>	3'80	>	>
30	>	>	>	7	>	>

A második mód szerint András gazda, ha 10 évre vette fel a kölcsönt első évben fizet 16 K.-át, második évben 10 K. és a még hátralévő 90 K.-át. 6% kamatját és így tovább: az utolsó esztendőben már nem fizet csak 10 K. 60 fillért, mert a százalék csak 10 K. és ennek a kamatja 60 fill. Ezenkívül minden kölcsönért kell a folyósításnál 1%-ot kölcsön díj címén fizetni.

Látjuk ebből, hogy a föltételek, amelyekkel az ingatlanra pénz lehet felvenni oly méltányosak, a milyent egy takarékpénztár sem nyújt. Az Országos Központi Hitelszövetkezet újból segélyre sietett a magyar népnek. Híjába oly időköt élünk, hogy az adósságesinálást nem lehet kikerülni. Ha pedig adósságot csinálunk az a fő, hogy ne legyen drága. Az Országos Központi Hitelszövetkezet erre törekszik. Dícséret érte azoknak, akik az élén állnak.

Kereskedőink szövetkeznek. Károlyi Sándor gróf, a merkantilisták által annyira megtámadott pozsonyi beszédében felhívta a kiskereskedőket is, hogy érdekeik védelmére szövetkezzenek. Erre mintegy válaszul olvassuk, hogy a magyar vaskereskedők országos egyesületének közgyűlésén egy árubeszerző szövetkezet létesítését határozták el. A szövetkezet célja, hogy a kisebb kereskedőket a nagyobbak ellen megvédje. Nagyon szép és helyes. De ha a tisztelt kereskedő urak is a szövetkezéshez folyamod-

nak érdekeik védelmére, szeretnők tudni, mi jogon és micsoda ezimen támadják mégis táborukból azt a mozgalmat, amely nélkül, amint a dolgok állanak, ők sem tudják magukat megvédelmezni?

Szövetkezők ünnepe Londonban. Az angol szövetkezők évenként egy nagy szövetkezeti ünnepet szoktak rendezni a Sidenham-i kristály palotában. Ezt az idén is megtarották és benne nem kevesebb, mint 62 ezer látogató vett részt, köztük maga a perzsasah is. Ez az ünnep a szövetkezők által összeállított cikkek kiállításával volt összekapcsolva. Előadták Shakespearenek egyik drámáját is és 30 énekes mulattatta a hallgatókat, voltak tornajátékok, nem kevesebb, mint nyolcz zenekar és természetesen előadások is a szövetkezés fontosságáról. Az angolok megmutatják, hogy milyen irányban kellene nekünk is haladni, mert a gyermekeket és nőket s a nagy tömeget csak ilyen módon lehet megnyernünk magunknak.

Vén bűnös. Hetven év terhe nyomja Schopper-Szoppa J. budapesti mázoló vállát és ez a hetven év csupa gonoszsággal telt el. Az aggastyán huszonegy évet töltött börtönben, lopott, esalt, még embert is ölt. Utolsó büntetését ez év márczius 28-án töltötte ki és már június 8-án ismét a fogházban volt. Mult héten hatrendbeli lopás miatt állott a budapesti büntetőtörvényszék előtt, a mely öt évi börtönre ítélte a fegyházra született vén bűnöst, a ki az ítéletben megnyugodott.

Szivesség miatt — bűnpör. Brunner Géza játék-kereskedő 1901. év június havában egy 800 koronás váltót adott át leszámítolás végett Funkenstein Jakabné magánzónónek. Brunner a 800 korona helyett csakis 520 koronát kapott kézhez, miért is panaszára a büntető törvényszék Funkenstein Jakabné uzsora vétsége miatt vád alá helyezte. Most tárgyalta ezt az ügyet a büntető törvényszék Agoraszto bíró elnöklete alatt. A tárgyaláson kiderült, hogy Funkensteinné egy Neumark nevű közvetítő ügynök kérelmére szivességből számította le a váltót s ezt teljes összegben ki is fizette. Így ha Brunner csak 520 koronát kapott, a hiányzó összeg Neumark kezén ragadt meg. A törvényszék ez alapon Funkensteinnét fölmentette az uzsora vádjá alól. Az ítélet jogerős.

Ösmeri ön a legujabb "KALMÁR"-rostákat,
Lóhere-mag és gabonatisztító gépeket???

Mindezek a gazda legjobb kincskereső eszközei.

Bővebb felvilágosítást ingyen és bérmentve ad KALMÁR ZS. utóda rostagyáros Hódmező-Vásárhelyen.

Elítelt pánszláv ügyvéd. Az alsókubini kir. járás-bíróság most ítélkezett Radlinszky János ügyvéd felett, aki a nyáron Török adótárnokot egy sörös üveggel fejbe ütötte azért, mert ez a cigánynyal a himnuszt játszatta. A tárgyaláson Radlinszky, — aki annak idején egyike volt azon 8 törvényhatósági bizottsági tagnak, akik Árvamegye közgyűlésén a nemzetiségi törvény revíziója ellen szavaztak — tiltakozott az ellen, hogy ő pánszláv érzelmű volna, sőt állítása szerint nagyon szereti a magyar dalokat és Törököt sem azért vágta fejbe, mert a magyar himnuszt játszatta, hanem azért, mert Török előzőleg őt támadta meg. Ezen védekezésével mindössze annyit ért el, hogy a bíróság a 92. §-t alkalmazta és ennek vételével súlyos testi sértés vétségéért 500 korona fő- és 100 korona mellékbüntetésre, ezenfelül mintegy 400 koronát tevő gyógykezelési és ügyvédi költségek megfizetésére ítélte.

A szerződészegő tenorista. A magyar királyi opera igazgatósága tudvalevőleg pörrel támadta meg Burrián Károly tenoristát, a ki a nyáron hirtelen megvált az operától s Drezdába szerződött el. A felperes opera kérte, hogy ítéljék meg neki azt az ötvenezer koronát, melyet a szerződésben mint vinculumot kikötött magának. A pör folyamán Burrián azzal védekezett, hogy a volt, intendáns, Keglevich István gróf megígérte neki, hogy beleegyezik a szerződés fölbontásába, ha május hónapban, a mikor az udvar Budapesten volt, néhány estén föllép. Ezt Keglevich gróf tagadta. A VI. kerületi járásbíróság, mely a pört tárgyalta, mult héten hirdette ki az ítéletet, mely szerint Burrián Károlyt az ötvenezer korona vinculum megfizetésében elmarasztalta. No ezt is nehezen hajtja be a végrehajtó!

A Pesti Hengermalom-Társaság mai hirdetésére felhívjuk t. olvasóink figyelmét.

Jencs Vilmos gyógyszerész mai számunkban megjelent hirdetésére olvasóink figyelmét bátorodunk felhívni.

JENCS-féle
Magyar Restitutios-Fluid
lovak és szarvasmarháknak.

Az állatok izomerejét fokozza, kitaróvá, erőssé teszi; megátalja a lábak merev benulását, az intágulást s az ugynevezett pókosodást.

— **Ára 2 korona.** —
Postán 2.60 korona beküldése után bérmentve küldi:

JENCS VILMOS gyógy-szertára
Budapest, II. ker., Széna-tér I. sz.
Főraktár:
Dr. Egger, Nádor-gyógyszertárában
Budapest, VI., Váci-körut 17.

Gazdaságban nélkülözhetetlen.

Azon t. előfizetőinknek, kiknek előfizetése november hó 30-án lejárt mult számunkhoz az előfizetés megújítása céljából postautalványt mellékelünk, kérjük az előfizetés mielőbbi beküldését, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be.

A „Független Ujság” kiadóhivatala.

Olvasóinkhoz.

Vége felé jár az esztendő. A »Független Ujság» még csak egyszer jelenik meg ebben az évben, aztán át lépünk az újév küszöbén. Bizalmas szavunk volna a mi kedves olvasóinkhoz, mert hiszen összenőtt ami szívünk. Mint a szívárvány íve, úgy össze van kötve gondolatunk. Kilennezedik évfolyamát kezdi meg a »Független Ujság» újékor és az elmúlt idő alatt ez a lap szüntelen javult, erősödött. Nem esaptunk lármát, nem vertünk nagydobot, hanem teljesítettük kötelességünket, szolgáltuk az olvasóink érdekét, mely a magyar faj érdeke is. Nincs szükség a dícséretre, mert a legszebb dícséret az olvasóink kitartása. És önérettel mondjuk ki a szót, hogy most, amikor a piszkos rémregény-füzetek ezrei, az értéktelen hazugságokkal, rémhistoriákkal megtöltött krajezáros lapok százezrei elárasztják az országot, még most a kisértések legnehezebb idejében is teljes mértékben támogatják a tisztességes irányu és egyszerű, de hasznos „Független Ujság”-ot az olvasók. Mikor ezért a rendületlen kitartásért köszönetet mondunk, kérjük az olvasó közönség támogatását jövőre is. Kérjük pedig olvasóinkat, hogy minden előfizető legalább még egy új előfizetést szerezzen ismerősei körében, mert ezáltal erősíti azt a szent célt, melyért velünk szövetkezett.

Hazafias tisztelettel

A „Független Ujság” szerkesztősége.

A király egészsége. Bécsből írják, hogy a király reumatikus bántalmi teljesen elmúltak és az uralkodó pénteken Schönbrunnból a Hofburgba ment, hogy ott a folyó kormányzati ügyeket elintézzze.

Nász az uralkodóházban. Mint egy bécsi lap írja, Erzsébet Amália főhercegnő házassága Lichtenstein Alajos herceggel valószínűleg február végén lesz. Udvari körökben az a hír kelt szárnyra, hogy Frigyes főherceg második leánya legközelebb jegyet vált egy jelenleg Ausztriában lakó volt uralkodó herceg fiával, aki a közös hadseregben szolgál.

A király a szegényeknek. Az idei tél hirtelen s szokatlan ridegséggel tört reánk s az ország minden részében, de kivált a fővárosban rendkívül nagy mértékben fokozta az inséget és nyomort, mely már évek óta ugy is súlyosan nehezedik a szegény népre.

A fővárosban jótékony egyesületek, asztaltársaságok, népkonyhák s más hasonló intézetek igyekeznek a nyomort enyhíteni s magánosok is tesznek sokat a szegényekért, de azért nagyon sokan vannak még mindig, a kik fázva és éhezve bolyonganak a főváros utcáin, minden segedelem nélkül.

A jótékony adományozóknak élére lépett most a király is, a ki a székesfővárosi szegények és szülőkökdők részére tüzelőanyag beszerzésére *tizenkétezer* koronát adományozott. Ez a jelentékeny adomány hatékony példa lesz azok előtt is, a kik eddig elzárkóztak nagy szegénységben szülőkökdő embertársaik segélykiáltása előtt.

Szabolcska Mihály — városatya. A versírókat viszi a hírük mindenhova, akármenynyire is szeretnek elhuzódni a külvilág elől. Szabolcska Mihály, a temesvári reformátusok lelkésze és a jeles poéta is városatya lett. Mult héten választották meg Temesvárot, a belváros második kerületében, hatvankét szótöbbséggel. Az eredmény kihirdetése után Sternthal Salamon, a választás elnöke, lendületes beszéddel üdvözölte Szabolcskát, ki meghatva mondott köszönetet.

Gróf Andrássy Dénesné hagyománya. Gróf Andrássy Dénesné szül. Havlavecz Francziska, a ki nem régiben hunyt el, általános örökösévé férjét tette azzal a kötelezettséggel, hogy szülővárosának, Bécsnek 160.000 koronát adjon jótékony célra, különös tekintettel a szegényekre. Ennek fejében Bécs városa köteles unokaöcsésének, Havlavecz Ferencnek 2000 koronát fizetni, míg nagykorúságát el nem érte, azután pedig egész haláláig 4800 koronát kapjon évenként. Ez az évi segély azonban megszűnik, ha unokaöcse a zsidó vallásra tér át.

Életmentő huszár. Klagenfurtban kigyuladt Forabosco gazdag építómester és vendéglős háza s az ott állomásozó huszárezred tüzi készültsége is a mentéshez látott. A láng már az ablakokon csapott ki, midőn az egyik padlásszobából rémes kiáltás hallatszott. Egy öreg asszony és egy hároméves kis fiu a szobában rekedt. A készültség vezetője, Szilágyi szakaszvezető, halálmegvetéssel sietett az égő lakásba. A láng összeesapott mögötte. Az összeverődött tömeg már azt hitte, hogy mindhárman odavesztek, midőn a bátor katona megjelent, karjaiban tartva az asszonyt és a fiúcskát.

A Mont-Pelée újra háborog. Párisból jön a hír, hogy a nemrégiben oly borzalmasan kitörő és pusztító Mont-Pelée megint veszedelmesen háborog. Két hét óta egyik kitörés a másikat érte, a hegy folyton hányta a hamut és a füstoszlopok három kilométernyi magasságig törtek föl. Sűrű gőzpára borítja az egész vidéket, a hajókat figyelmeztették, hogy ne közeledjenek a parthoz. Újabb jelentés szerint a tűzhányó pár nap óta esőndesebb.

Leharapta a gazdája ujját. Fejes Máté 20 éves béreslegény csúnyán bánt el gazdájának egyik ujjával. A legény gazdája Hódi Ferencz a tanyán valamiért megpörölte Fejes Máté bérest, mire az vasvillát ragadott s nekiment a gazdájának. A gazda se volt rest, megkapta a legényt, a földre teperte s ugy vette ki a legény kezéből a vasvillát. Dulakodás-

közben a gazda jobbkezének középső ujját a béres leharapta. Ezért a leharapott ujjért a törvény előtt fog leszámolni. Az eljárás folyik ellene.

Öt napig temetetlenül. Szentestről jön a felháborító hír. Rác Sándor nyolczvannégy éves földmives meghalt. Családja egyházi szertartással akarta elföldelni az elhunytat, de miután Rác nazarénus volt, az egyházak megtagadták a szertartást. Öt napig feküdt a földmives temetetlenül, végre családja megunta a hiábavaló fáradozást s ma egyházi szertartás nélkül temették el. Az eset az egész városban méltó felháborodást keltett. És még *szeretet* vallásának merik nevezni az ilyenek a hitüket. Bizony hazugság ez, mert halottal szemben sem ismernek kegyeletet, a vallásból pedig üzletet csinálnak. Az ilyen esetek furesa oldalról mutatják be a *szeretet valásának*, nem szeretett papjait.

Kína megint mozog. Kinából különös és veszedelmet ígérő hír érkezik. Az özvegy császárné kijelentette környezetének, hogy ő sohasem fogja elfeledni azt, ami 1900-ban és 1901-ben Kinában történt és hogy nincs más vágya, csak az, hogy a nyugati barbárokon megboszulja magát. Az özvegy császárné serényen dolgozik azon, hogy a hadsereget új alapon szervezze és most körülbelül hetvenezer 18—41 éves ember áll rendelkezésére. Mindebből arra lehet következtetni, hogy az özvegy császárné, aki vasakaratú, energikus asszony, ki akarja pusztítani rengeteg birodalmából a fehéreket és hogy véres boszút fog állani azokért a megaláztatásokért, amelyeket Európa részéről el kellett tennie.

Megint a Gotterhalte. Sátoralja-Ujhelyen ismét nagy felháborodást kelt a nemzet önértetét mélyen sértő Gotterhalte. Az odaváló honvédtisztikar ugyanis nyilván felsőbb nyomásra gróf Lónyai Elemérné bodrog-olaszi időzése alkalmával ezt a kétfejű sas által költött unalmas nótát dalolta el, amit dr. Buza Barna odaváló ügyvéd és lapszerkesztő nem hagyhatott szólnélkül. Ez a nyilvános szellőztetés nagyon bántotta az ezred tisztikarát s vigadásközben ezután is többször elfújta ezt a gyönyörű osztrák nótát. Ezt persze dr. Buza megint nem hallgathatta el lapjában. A tisztikar még jobban megharagudott s állítólag együtessen párbajra hívta a szerkesztőt. Reméljük azonban, hogy a honvédtisztikar belátja, hogy az igazság most az egyszer a czibil részén van.

A Tisza égése. Csodás jelenségre bukkantak a holt Tisza közelében lakó gyermekek. Most hogy beállt a Tisza ezen holt ága, a gyermekek a jégen esuszkálva játszadoztak. Itt-ott bezúrták a jeget s egyikök égő gyufát tartott a nyílás fölé, mire felcsapott a láng és jó ideig égett. E találmány persze aztán gyorsan terjedt, itt is ott is léket vágtak és a kiömlő gázt meggyújtották, a mi kékes lánggal égett s a körül melegedtek. Ha kialudt a láng, belefújtak a lékbe és újra gyújtva ismét égett. Mindenesetre érdekes a dolog s azt bizonyítja, hogy a holt Tisza ezen iszapos és szinte moesaras részében a talajból, illetve a mederből valamelyes gáz fejlődik, a mely a jégréteg miatt el nem repülhetvén, ott a víz és jég közötti szabad részen gyűl össze s innen van, hogy léket kapva felröpül, meggyújtható. Persze a tiszapartiak különböző babonát fűznek a dologhoz. Némelyik lidérez-tűznek tartja, a másik háborút jósol belőle. Vanak vérmesebb reményűek, a kik azt hiszik, hogy azon a helyen pénz és aranyemű van elásva.

Kétszázhatvanhat évi börtönre ítélve. Turinban le-tartóztatták a karabinierek Cardinali susztert, akit már 1887. óta köröz az olasz rendőrség különböző bűntények miatt, amelyekért Cardinalit in contumaciam hat ízben ítelték el — összesen kétszázhatvanhat évi börtönre. Most már csak az a kérdés, vajon nem enyhébb büntetés lett volna-e az, ha Cardinalit mindjárt életfogytiglan ítelték volna el.

pitotta, hogy a leány, amikor a koporsóba tették, még élt és talán csak tetszhalott volt, de a hideg szobában megfagyott. A rejtélyes ügyben vizsgálatot indítottak.

A hideg áldozatai. A Bártfa és környékén uralkodó szigorú hidegnek már két áldozata is van. Egy Bohinczky nevű ács, aki Kapin községből Bártfára igyekezett, utközben megfagyott. Ugyenez a sors

Szomorú hír.

Elő a koporsóban. Sopronban egy úri család leánya néhány nap előtt rosszulról panaszkodva ágyba feküdt és kevéssel rá mély ájulásba esett. A hazi orvos, aki megvizsgálta, a halált konstataálta, mire a leányt koporsóba fektették és éjjel a fűtetlen szobában hagyták. Másnap reggel két apáca fel akarta öltöztetni a vélt halottat, de alig érintették a leány testét, megrettenve abbahagyták a munkát, mert észrevették, hogy a halotti merevség még nem állott be. A rendőrorvos, akit értesítettek, megállá-

erte Sachs András belejőcei födbirtokost is a bártfai országoton.

«Góbbóságok» kacagató székely históriák és elbeszélések. Ezt az érdekes és mulatságos könyvet a „*Független Ujság*” előfizetői kedvezményes árban: **2 korona helyett, csak egy koronáért és 20 fillér postai díjért** rendelhetik meg az irónál. Legcélszerűbb az 1 kor. 20 fillért utalványon beküldeni *Péterfy Tamás*. IX. Budapest. Köztelek címre.

Ujfundlandi kutyák életmentés közben.

• GAZDASÁGI DOLGOK •

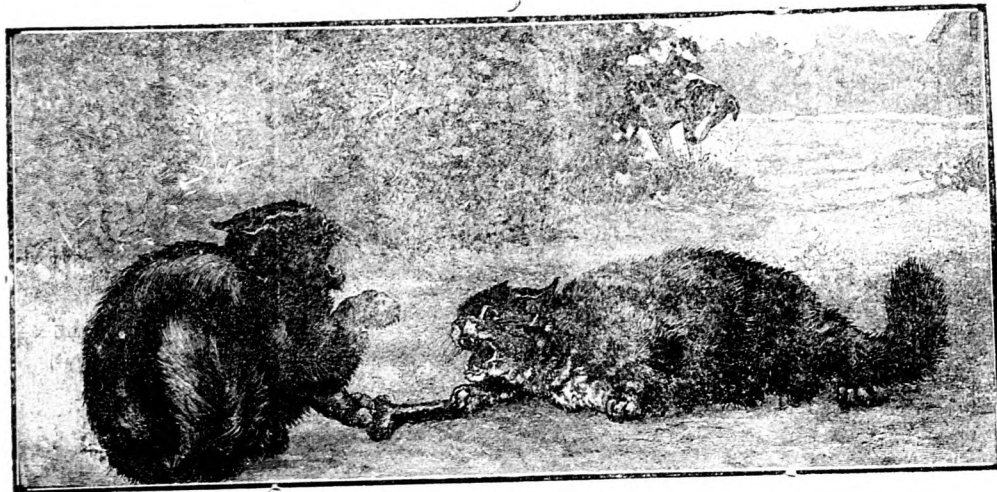
Hogyan lehet a hüvelyes vetemények magvaiból kenyeret készíteni.

Abból a tényből kiindulva, hogy a hüvelyes vetemények magvai, mint a borsó, bab, lenese, igen magas fehérnyetartalommal bírnak, tehát igen tápdúsak, dr. Fanto R. (Bécsben) megkísérlette belőlük kenyér előállítását. Minthogy azonban sikértartalmuk elenyésző, az e magvakból előállított liszthez buzaliszt sikérét keverte, melyet oly módon nyert, hogy a buzalisztet vizet keverte s a keveréket ruhában kidagasztotta, ilyenformán a keményítőliszt a vízzel a ruhán átszűrődik, míg a sikér felduzzadva a ruhában marad vissza. Az így frissen kimosott sikér azonban nedves állapotban igen könnyen romlandó

tővel nem lehet sütni, mert izük édeskés és üres, izetlen lesz. Kovásszal készítve azonban, ha egy kevés köménymagot adagolunk, igen jó ízű kenyeret nyerünk, mely nem sokban különbözik más kenyértől. Ugyiszintén lehetséges sikerrel ellátott ilyen bablisztet buza vagy rozsliszttel keverve is kenyérsütésre alkalmazni.

A kicsirázott rozs fölthakarmányozása.

Ha a rozs a kérében minden elővigyázat dacára is kicsirázott, akkor azt eséplés után ajánlatos vékony rétegekben szellős padláson elteregetni és naponként forgatni. Ha így kellőképpen megszáradt, takarmányozásra fölhasználható, ellenben őrlésre alig alkalmas. Van azonban eset arra is, hogy a rozs a eséplés után megfülled, dohos lesz és megpenészedik s ekkor így, etetésre sem lesz fölhasználható. Ha erre a célra mégis használni akarjuk, úgy azt először meg kell szabadítanunk az egészségre káros

Harcz a koncert.

portéka s könnyen rothadásba megy. Ezért vékony rétegekbe kiterítve 40—50° C. hőmérsékletnél szárítjuk oly edényekben, melyből a levegőt kiszivattyúzzuk. Ilyenmódon a sikér gyorsan megszárad és sárgás üvegekeményű rideg tömeget képez, melyet könnyen lehet porrá zuzni s rendkívül tartós.

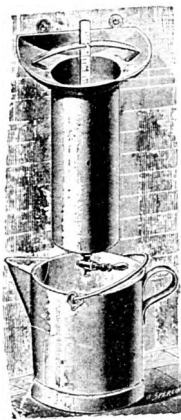
A sikér e proccessus által semmit sem veszít jó tulajdonságaiból, dagadóképeségéből. Az így előállított sikérporból 4—5%-ot babliszthez hozzáadva, ez utóbbi sütőképes lesz s kifogástalan kenyeret lehet belőle előállítani. Babliszt első sorban alkalmas erre a célra fehér színénél fogva. A sikértartalom e kezelés alatt emelkedik és pedig bablisztkenyér, mely 22·2% fehérnyetartalmu lisztből állított elő, 4% sikér adagolása folytán 24·5% fehérnyetartalmat mutatott fel. E sikérhez azonban kevés keményítőliszt is kevertetett. E leguminosa-kenyereket azonban élesz-

hatással lévő penészgombáktól s a kellemetlen szagtól. Ezt elérhetjük azáltal, ha a rozst sütőkemenyekben jól kiszáritjuk, illetve megpörköljük s azután megdarálva adjuk az állatoknak. Lehet ezenkívül az így megpörkölt rozst erősen megtörve vagy megfőzve is adagolni. Vemhes, vagy növendék állatoknak azonban semmiképen sem tanácsos a már egyszer megromlott rozst adni. Lovaknak naponta és fejenként egy kilogrammnál többet ne adjunk, tejlő állatoknak is legföljebb másfél kilogrammot, míg hizók nagyobb anyagot is kaphatnak. Juhoknak és sertéseknek is adható a pörkölt rozs kellő alakban s kisebb adagokban. A kicsirázott rozs szárazanyag vesztesége a szerint a mint a rozs jobban, vagy kevésbé esirázott ki, husz, esetleg több százalékra is rughatnak.

—c.

Czélszerű próbafejő-edény.

Egy, ha nem is egészen új szerkezetű, de czélszerűségénél fogva praktikus próbafejő-edény kezd elterjedni a németországi tejgazdaságokban. A képen is bemutatott fejő, jobban mondva mérőedény gyártója Thiel Károly és fia czég Lübeckben. A próbafejő-edény 1 uszóval van ellátva, amelyről a tej a felszínen uszva az edénybe öntött tejmennyiséget le lehet olvasni. Az eddigi ilyen szerkezetű edények hátránya az volt, hogy sokszor a frissen fejt tejszín habján uszva, nem mutatta meg pontosan a kifejt tej mennyiségét és sokszor csalódást okoztak. A jelenlegi ezen hátrányt elhárította, mert uszója úgy van szerkesztve, hogy a tej tényleges mennyiségét mutatja meg, vagyis a habon nem uszik. A mérőedény úgy van szerkesztve, hogy kellő magasságban a falra akasztható, felekén pedig csappal van ellátva. Előnye még ezen edénynek, hogy a megmérés után, ha a tejet a csapon kieresztjük és lassabban, míg a másik tehenet kifejtjük, folyani hagyjuk, a tej egy a gyűjtőedény fölé helyezett fitráló rongyon kellően átszűrhető. A próbafejő-edény súlya 4 kgr. s egy tizenkét literesnek az ára 12 márka.

Czélszerű próba-fejő-edény.

— e.

Hogyan lehet jó legelőt készíteni.

A jó legelő nélkülözhetetlen feltétele csaknem valamennyi gazdaságnak, de ennek dacára kevés oly gazdaságot találunk, a melyben a legelő tényleg jónak lenne mondható. — Eltekintve attól, hogy nálunk a legelők kezelésével nem sokat törődnek, legelőink silány állapota főként arra vezethető vissza, hogy a legelők alakítása nem történik szabályszerűen. — Annak, a ki legelőt akar alakítani, először is arra kell törekedni, hogy kellően előkészített, azaz porhanyós és jó termőerőben levő földekkel rendelkezzen, de másodsor szükséges az is, hogy egy kis türelme legyen ahhoz, hogy a legelőt legeltetés alá vegye, mert épen a nemesebb füvek fejlődése, megbokrosodása és megerősödése hosszabb időt igényel. — Ha egy legelő fiatal korában már használatban vétetik, akkor a jó növények rövid idő alatt kivesznek, helyöket elfoglalják a gyomok és vége a jó legelőnek.

A legelőkészítés első munkája legtöbb helyen a terület sekély feltörése, majd őszi mélyszántása és tavaszi grubberozása. — Csakhogy az ily módon készült legelőnek a föld termőképessége nem egyenletes s azért sokkal helyesebb a legelőterület alakítását megelőzőleg kapás növényt termelni, azt istállótrágyával és műtrágyákkal gazdagon ellátni, s csak azután az idézett talajelőkészítő munkálatokat fogatatosítani.

Az elvetendő fűmagkeverék megválasztása szintén nem könnyű dolog. A magkereskedők által nagy hangerővel hirdetett receptek e tekintetben mit sem érnek, hanem minden gazdának önmagának kell elkészítenie a fűmagkeverék összeállítását. — Legjobb kiindulási pont e tekintetben a vadon előforduló le-

gelői növényzet, s a keverékbe azon jó növények magvait vesszük fel, a melyek vadon is nagy mennyiségben találhatók fel az illető helyen; mondjuk pl., hogy az illető hely agyagos talaj, akkor minden valószínűség szerint: esomós ebir, réti csenkesz, angol perje, réti komócsin, vörös és fehér here fordulnak elő ott vadon s így ezek magvait fogjuk bevásárolni. Megjegyezzük még, hogy a fűmagkeveréket őszi gabonába nem tanácsos vetni, mert télen át a füvek legnagyobb része kiveszne. — A vetési időre legjobb a tavasz.

A sixtusi szent Madonna.

• MULATTATÓ •

A két sógor.

Irtta: Magyar Gyula.

Zugó, zord fergeteg szürke homálya borítja el Maglaj vidékét. Az őserdők rengetegei közt tombol a vihar s mikor egy-egy roham vén fákat tördelve utjában, belecsapódik a sziklaóriásokba, olyan recsegés, ropogás támad, a mely hasonlatos a földinduláshoz.

A természet nagy hatalmának haragos megnyilatkozására az erdők vadjai s a téli madarak oduikba menekülnek; csak a maglaji kaszárnyából hangzik ki az orkán bömbölése közé a katonak dala, hazasíró nóta:

„Édes anyám fiát várja,
Köny harmatos az orcája . . .”

S még szól a dal anyáról, szeretőről, a szél meg-megrázza a kaszárnya oldalát, mintha a bosnyák föld zugná a bent vigadóknak:

Mit kerestek ti itt, fegyverrel, gyilokkal?! Nem ez a hazátok! Elsöpörlek innét! Azok nem értik meg; bánatos nótájuk vidám nevetésben olvad fel gyakorta, hogy kaczagásuktól még jobban megbőszül a vihar és tombol dühében. Csak Csótér Bandi áll ott egymagában. Hallgatva csendesén. Valami papir van éppen a kezében, azt olvassa

ismét, a mint a kályhából az égő hasábok lángja fénybe vonja a szoba homályát. Könynye hullt le erre az írásra, de egy betűje sem mosódik ki azért szomorú lelkéből:

„Edes uram, Bandi!

Kivánom Istentől, hogy ezen soraim friss, jó egészségben találják meg kendet; hála az Istennek, a mi egészségünknek nincs semmi hiánya. Mert már többen vagyunk a kend kis fiával, a mi gyerekünkkel, a kit a papunk is Bandinak köröszölt. O, de vártuk kendet erre az időre, mert már hét hónapja vagyunk ám kend távol. De hát nem jöhetett abból az országból. Oszt később is vártuk, mert a köröszöltő után lagzi volt a háznál. Juliska hugomat vette el a Surányi János, a kit kend nem ismer, de a kinek egész szesszió földje van oda át Berényben. Szép, derék szál ember, katona is volt már, de hát azért nem szebb az én jó uramnál. De jöjjön már haza kérem kegyelmedet, mert ketté hasad a szívem utána. Csak ez a kis gyermek, a ki éppen olyan, mint az édes apja, tartja bennem még ezt a busuló lelket.

Ó jöjjön kend haza én édes jó uram, vagy én megyek el a császárhoz magához, hogy az még sem járja, elvinni az embert a feleségitől. O gyere, ha jöhetsz, én édes Bandikám, nagyon vár régen vár
Erzsi feleséged.“

Mire elolvassa, kialszik a láng is a bádóg kályhából s alkonyi sötét lesz. Bandi káplár fejét könnyökére hajtva, suttogja magában: — Édes feleségem, kedves kis fiacskám!

A mint esteledik, a nóta is elhal s a zivatar közé egyszer csak beleszól Pavcesek századkürtös trombitafuvása:

— Trara, tra-ra-ra-rá, trará!

— Előre emberek, parancsra kiállni!

Hát felsorakoznak a hosszú folyosón. Elöl első sorban Csótér Bandi káplár; legszálasabb legény az egész századnál. Kardesörtetés közt jön azután a kapitány, a főhadnagy. A hadnagy hiányzik, szegényt — pedig vőlegény volt — golyó találta, éppen a szívénél. Őrmester ur Csorba elkiáltja magát:

Rechts schaut! Präsentiert! Jobbra nézz! Tisztelegj! Így tesz a legénység.

A főhadnagy kezdi magyarul olvasni az ezredparancsot. Tartósan szabadságoltatnak a 4 zászlóalj 13 századától: „Minden baka szívéét átjárja a honvágy és minden kebelből kiszakad egy sóhaj. Kurnev Pál, Pavcesek Gyula, Schlesinger Móricz, Csótér András káplár.“

Bandi megszedülve odadül a falnak s motyogja magában: Édes kicsiny fiam, édes feleségem! S a mig, hogy felkészül s mig hazafelé hozza a masina s mig az állomásról törtet előre a nyakig érő hóban, csak e nagy ujságok járnak át a fejét sűrű rohamokban: Kis fiam született! A Julcsa férjhez ment. No kíváncsi vagyok, milyen ember lehet a Surányi sógor? S egyszer csak hazaér. Kinyilik a pitvar, meg a szobaajtó s az a váró asszony egy nagy sikoltással borul az urára s a nagy boldogságba belecsendül hangja gyermek gügyögésnek.

II.

És tart a boldogság nap-nap után bensőbb nagy szeretkezéssel. Elmulik január, csengő-bengő násznap járja be az utcákat, pántlikás legények gyakran lakodalmi sorba.

Fáradt az én uram, messze utról jött meg, nem tud táncolni. Eljön február is a hideg fagyával, de Csótérék nádas kis födele mellett megtörik ereje a nagy melegségtől, mely innét kiárad. Közeledik vége felé a nagy farsang s egyszer csak azt mondja Erzsi az urának: A Julesáékról meg is feledkeztünk.

Az bizony virágom, pedig még azt se tom, milyen az új sógor. Hát eredj el hozzájuk. Egy pár óra alatt átsétálsz a jégen és ott vagy Berényben. A kis magyar tenger végig be van fagyva; olyan, mint egy tükör, melyben a jó Isten nézi meg az arcát. Egy-egy fehér hajsza csapkodja szánjával a ragyogó jeget, mintha angyalszárnyak csiszolnák fényesre.

Csendes éjszakákon, mikor itt-ott léket vágnak rajta a halászok, zuzmarák peregnék le a magas égből ezüst hangon síró nagy csilingeléssel. Angyalok szeméből kihullt gyémántgyöngyök. És azon a hidon, amit a természet von farsang időben a Balaton fölé, hogy a zalai lány férjhez mehessen a somogyi legényhez, ballag Csótér András, megyen sógorához.

A katonasapka ott van még fejében, bekecse erősen összevan gombolva s kezében egy nagy bot, mert a nádasok közt emberre lesnek az éhes farkaskölykök. Erős lépteitől megnyikorog a jég s itt-ott a lékeken, mintha vizalatti lények dugnák ki fejüket, kérdezve egymástól: — Hát ez mit keres itt?

Mire áthaladja Csótér a fél tavat, alkonyulni kezd az egész láthatáron. Fönt Tihanyinak ormán s körül a falukban estimára csendül meg minden templomnak harangja. Csodás keverékben egyesül a hang ott a jéggel fagyott viz fényes boltozatán, melyet csodásabbá tesz még a varázsos viszhang, mely Tihany tetejéről minden egyes kongást harminczszor ad vissza.

Csótér András halad. Amint besötétül, közel van a parthoz. A nádasok között a vadkacsa sápgog, fölreppenve néha-néha, hallva közeledtét a gyilkos rókának, mely eljött vadászni tollas peccenyére.

Lassan-lassan aztán szép, fehér hópelyhek hullnak rá a jégre. Gondoskodik róla maga a jó Isten, hogy fényes, nagy tükre éjjeli órákra be legyen takarva.

Hogy kiért a partra a magányos ember, távoli ablakból pirosas mécs-világ csillámlik elébe. Egy kicsit megfázott, hát itt künn a földön, ahol nem kell félni a megcsuszamlástól, gyorsabban szedi a lábait előre.

— Csak a csárdát érjem, majd ott megmelegszem.

Csakhamar ott is van. Kutya nem ugatja itt meg a vendéget.

Adj' Isten jó estét! s az ajtót benyitja. Adj' Isten galambom — mondja egy szép asszony — előperdülve a sötét homályából.

Csótér Bandi szeme megakad az asszony csalfa kaesintásán, de aztán gondolja:

— Ehj, mit szép, dehogy szép, szebb a feleségem.

— De elállt a szava a vendég uramnak — kaczag a menyecske — parancsol valamit, mert látom megfázott.

— Hát egy üveg jó bort.

(Vége következik.)

Képeinkhez.

Szomoru hír. Egy embert az erdőn megütött a fa és meghalt. Ennyiből áll a szomoru hír. De könnyű ezt elmondani bárhol, hanem a családnál, hol az az ember apa és férj volt: ott nehéz a szomoru híradás. Kiméletesen, gyöngéden, sőt egyelőre hazugságot mondva adja elő az orvos az esetet, aki az erdőn, a szerencsétlenség helyszínén megjelent. A nő hallgatja aggadó arczeval. A nagyobb leánya már sirva fakad a balsejtelemtől. Sirásában a kis unoka is segít. Hozzák már a szerencsétlenül járt embert is esuszó szánon — halva. Az orvos csak addig vár és beszél vigasztalva reményt keltve, míg a halottat elhozzák. Azután hiába beszélne, mert úgy is kitör a fájdalom jajszava, de ez az előkészítés a szerencsétlenség tudása előtt szükséges a bánattal sujtottaknak. Atvezeti csendesen a nagy fájdalomra, melyet titkol és a legutolsó perczig azt mondja az orvos, hogy még talán életben marad, még talán megmenhethető, akiről a szomoru hirt mondja. Ez a jelenet igen szépen van találva képünkön.

Újfundlandi kutyák életmentés közben. A hófuvás valóban borzasztó. Hiszen nálunk is tapasztaljuk. Megesett a mult évek egyikében, hogy három napig volt a háromszéki vonat a hó alatt. Befujta a Nemere hideg szele hóval. A Szent-Bernát hegyen Svájczban kutyákat használnak a hó alá került utasok fölkeresésére. A hegytetőn kolostor áll, benne szerzetesek teljesítik a mentés nehéz munkáját. A kutyák felkutatják a hó alá kerülteket, aztán hirül viszik és a barátokat kihívják a szerencsétlenség színhelyére. Képünkön a derék állatokat egy hóalá került utazó társaság mentésénél mutatjuk be. Ott vannak a derék barátok is, hogy segílyt nyujtsanak a hóvihar áldozatainak.

Harc a koncertért. Mérgecs macskák berzenkednek, fogcsattogtatva egymásra. Verekednek a koncert felett. Hanem azt mondja a példaszó, hogy két veszekedőn a harmadik nevet. Most is úgy esik. Mig a mérgecs macskák veszekednek, ime jön a háttérből a kutya. Bizonyos, hogy az övé lesz a koncert. A kép különben élethűen van találva.

Lázadó boxerek kivégzése. Sokat irtunk annak idején a kínai háborúról, hol a lakosok egy része, a boxerek fellázadtak és a fehér embereket kirabolták, legyilkolták. Ebből került a kínai háboru, mely a kínaiak levezésével és nagy hadisarcz fizetésével végződött. De a rabló és gyilkoló kínaiak kivégzését is követelték a nagyhatalmak. Ezek közül a kivégzések közül mutatunk be egy alkalmi képet. De nem volt elég a háboru, nem okultak eleget Kínában. Most ismét háborura készülnek.

A sixtusi szent Madonna. Rafael híres olasz festő négyszáz év előtt festette ezt a gyönyörű Madonna képet, mely ez időkig páratlanul áll. Szébbet nem festett művész ennél. Most, hogy közeledik a szent ünnep, igen alkalmasnak találtuk e szent kép bemutatását.

Apróságok.

Székely táncszók. (Gyűjtötte Péterfy Tamás.)

Dir-dur Denevér
Nyáron ugrik az egér.

Ueozu neki Szántó Peti,
Jól forgasd meg vess bé neki!

Ugy tánczolnak Márkodba,
Mint a bival a tóba!

A két szemed sugara,
Ugy ég mint a tüzlángja!

Csicsófalvi fenyő kéreg
Komád a toportyánféreg*).

Lakodalom, vőlegény
Legyél rózsám az enyém!

Szót a tánczba legények!
Azért vagytok vőfélyek.

Tyü a tarka árgyélussát!
Ki, ki vegye ki a jussát!
hop! hop! hop!

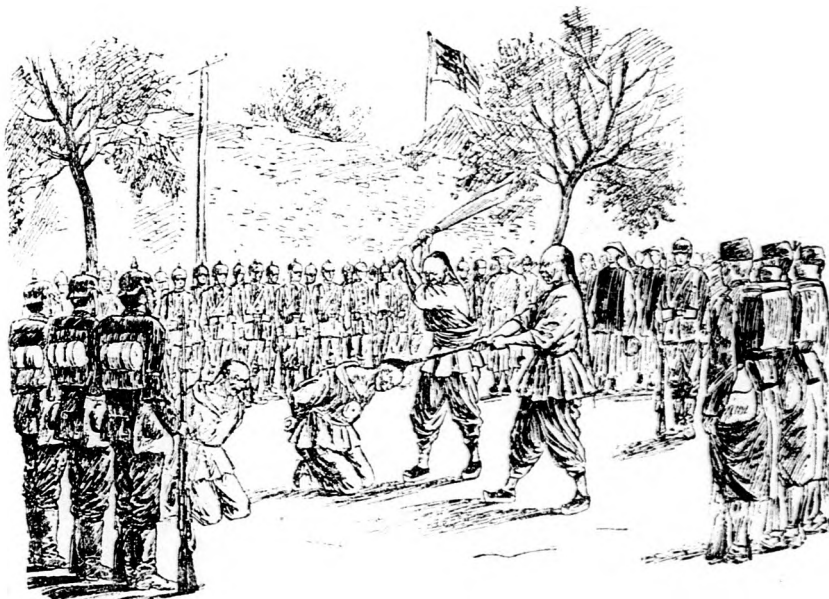
Szemere Pál ránczai. Szemere Pál veterán költőnk arczképét (midőn a jó öreg ur 70 éves volt) Balogh Zoltán rajzolja. Az öreg költő mindjárt az első ülésnél egész komolyan figyelmezteté a fiatal festőt: — Nézd csak, kedves öcsém, de jól ide vigyázz: látod itt ezt a ránczot, amely homlokomon függőlegesen jön lefelé?

No ha látod, hát tudd meg, hogy az a bölcsesség ráncza. Érted-e öcsém?

— Nagyon értem.

— Ez pedig, — folytatá a jó öreg ur, — ez pedig itt, a két vastag ráncz, mely vizirányosan keresztbe megy amabba a másikba, ez — no tudod öcsém, — ezt csak tavaly kaptam. Ezt tán ki is hagyhatod?

*) Toportyánféreg = medve.

Lázadó boxerek kivégzése.

Ráösmert. Bernáth Gáspár humoristánkkal történt, hogy a többek közt egy lejárt váltóval tiszteltgett nála az ügyvéd.

— Ön Bernáth Gáspár, ugy-e bár? — kérde az ügyvéd.

— Nem vagyok, — felel meglepetve a kérdett.

— Lehetetlen! Hisz ön írja a freszkókat.

— Én?... Nem tudok én róluk semmit.

— És e váltó?

— Sohasem is láttam.

— Tehát ez a váltó hamis volna?

A humorista gondolkozik s kezeivel babrál zsebében s egyszerre ijedten kikapja mind a két kezét zsebéből.

— Uram, — ugymond — bocsáson meg, csakugyan én vagyok az, akit keres. Üres tárczáról ismertem önmagamra!

A d o m á k.

Jobban szeretné. Anyós: No iszen, én lennék a feleséged! Majd megmutatnám én!

Vő: Oh, azt Istencse magam is jobban szeretném, mert akkor majd én is megmutatnám!

A mai mamák. Mama: Hát maga az ajánlott zongoramester? Nos és nős?

Mester: Nem biz én!

Mama: Nagyon örülök neki. Hát — valami... tudja... hogy is mondjam csak... valami szívbéli viszonya van-e?

Mester: Nincs.

Mama: No, ugy éppen nekem való. Elfoglalhatja állását.

Kellék. Fiu: Édes papa, mi a hazafiak főkeléke?

Apa: Hogy az illető a mi pártunkhoz tartozzék.

Sóhaj. Vezető: Ott azon a szirtfokon akasztotta fel egyik várur a szakácsát, mert elrontotta az ebédet.

Turista: Oh, mily szép idők is voltak azok!

A kis áruló. Nézd csak, mama, itt is üvegbe teszik a fogakat, mint te szoktad...

Gyanus. Fiu: Édes anyám, már gyün édes apám!

Anya: Aztán józan?

Fiu: Józan biz a.

Anya: Mindjárt nem tetszett ma reggel... Valami baja lehet... Azonnal eredj doktorért...

Óvatos. Kovács: Postán küldi ei az ügyvédnek a költséget?

Puppits: Igen, mert ha személyesen viszem oda, felszámítja értekezésnek.

Tanács. Férj: Ha tudnád, mennyire fáj, ha látom, hogy mások udvarolnak neked!

Nő: Hát ne nézz oda.

Az indemnítási beszéd előtt. Portás (egy anyához, aki Széll Kálmán indemnítási beszéde napján cse-esemőjével akar a képviselőházba menni): Hohó! Cseesömöt nem lehet a Házba vinni.

Anya: De kérem! Mire a miniszterelnök ur befejezi a beszédét, akkorra ugyis megnő!

A Lipótmézöről. Igazgató: Kicsoda ez az ember akit most hoztak.

Apoló: Egy szerencsétlen vármegyei hivatalnok.

Igazgató: Aztán mitől bolondult meg?

Apoló: Tanulmányozta a belügyminiszter rendeletét a közigazgatás egyszerűsítéséről.

A mi cselédeink. Szobalány: Micsoda czifra vacsorát főz maga Sári?

Szakácsné: Oh, ma kiteszek magamért!

Szobalány: Tán vendégek lesznek?

Szakácsné: Hogyne! Hiszen ma van a névnapom.

A művészek réme. Az octogon-téri kávéházban levő művésztanyára, (csupa festő és szobrász) betoppan egy idegen ur, akit a kompániából senki sem ismer és odatelepszik közéjük.

A piktorok összesugnak.

— Ki ez? Ismered? Hát te? Én se.

Végre az egyik az ismeretlen felé fordul:

— Bocsánat, uram, ön is művész?

— Nem; de nagyon sok dolgom van a művész urakkal.

— Hát mi ön?

— Végrehajtó.

Menedék a sugónál. Egy színészt segélyért szólított meg valaki, azt mondva, hogy ő is vándorszínész s hogy nagy fennakadásban van.

— Ugy, barátom? Csak menjen ön a sugóhoz — viszonzá ez — az senkit sem hagy fennakadni!

Az első hajlamok. Egyszer egy fiatal leány kopogtat be a nemzeti színház igazgatóságához.

— Színi-pályára szeretnék lépni, — szölt bemutatva magát Paulay igazgatónak.

— És mi iránt érez legtöbb hajlamot?

— A grófok és bárók iránt, — volt a jellemző válasz.

Magyar színészet. Színész: Igazgató ur tiz forint előlegre volna szükségem.

Igazgató: Minek magának annyi?

Színész: El akarom zálogosítani a télikabátomat.

Igazgató: Az ördögbe! És ehhez pénzre van szüksége?

Színész: Igenám, de előbb ki kell váltanom.

A vizsla meg a szerelmes színész. — De igazgató ur! — kiálta föl egy vidéki első szerelmes — havonkint csak 30 frt? Ebből ugyan meg nem hizhatom!

— Isten mentsen is meg attól! A vizslának, meg a szerelmes színésznek soha sem szabad meghiznia!

Pótlórejtvény.

— Csorba Józseftől. —

—lrik.	—telka.
—akab.	—ándor.
—lek.	—énes.
—ilárd.	—dön.
—amás.	

A — jelek helyére egy-egy betűt teszünk. Ezeket a kezdőbetűket felülől lefelé olvasva egy közeledő ünnep nevét kapjuk.

A megfejtéseket legczélszerűbb levelező-lapon beküldeni.

A megfejtők között egy regénykötetet fogunk kisorsolni.

Megfejtési határidő 1902. december hó 21.

A „Független Ujság“ 49. számában közölt talány megfejtése

»Zárda.«

Helyesen fejtették meg: Pestality Ilonka, Joó Mariska, Csizsér Katicza, Benedek Elekne, Rosta Jánosné, Kecskeméti Jó-

zsef, Sebök János, Barta István, Hegedüs Péter, Román Mihály, Hajdu József, Balla János, „Abonyi kat. munkás Egylet.”

A sorsuzásnál „Abonyi kat. munkás Egylet” neve jött ki elsőnek, kinek a kitűzött jutalomdíj gyanánt Péterfy Tamás „Kis-Székely pusztulása” című regény kötetét küldöttük meg.

• LEVELES SZEKRÉNY •

Kecskeméti József urnak. A talányt elküldötte, a megfejtését nem. Mi nem törjük rajta a fejünket. Talányt a megfejtéssel együtt szokás beküldeni. — **Benedek Ferencz** urnak. Minden előfizetőnknek készséggel felelünk. Önnek ezeket üzenjük: minthogy a kötlevel szerint az eladó a lenszalmát csak a vasúthoz szállítani és a waggonba berakni tartozott, a berakás után pedig a lenszalma már a vevő tulajdonába átment, önként következik, hogy a ponyváért fizetendő viteldíj a vevőt terheli. Minthogy továbbá a kötlevelben a mérlegdíjról szó sincs, a tavalyi eladásnál pedig a mérlegezési díjat a vevő fizette és viselte, s általában az eladás a tavalyi feltételek szerint történt, nagyon természetes, hogy a vevő a mérlegdíjat is fizetni s viselni tartozik. — **Ifj. K. Ferencz** urnak. Ebben az ügyben itélethozatal előtt semmit sem tehet. Amint itélkeztek, felelbezzhet, persze ügyvédje útján. — **Botka Vincze Lajos** urnak. A borital-adóról szóló 1892. évi 15. t. cikk értelmében borital-adó alá esik a fogyasztásra szánt bormust és bor. Az adó nagysága III. oszt. községben kimérésre h. l. kiérett bornál 870 korona, bormustnál 652 korona. Házfogyasztásra III. oszt. községben 270 korona a bor és bormust illétéke. Kész bornál évenként apadásra leszámítatik 2 százalék, vagyis minden 100 liternél 2 liter. Mustnál, vagyis új bornál forrásra és leülepedésre 10 százalék van engedve. Vagyis minden 100 literből 10 liter. Vörösbornál 6 százalék. De a seprő ismét megadóztatható. Mégis legezészerűbb a fogyasztási bérlővel barátságosan elintézni, ha valami ellentét jön közbe, mert a perlekedés nem fizeti ki magát soha, a bérlővel pedig rendszerint meg lehet egyezni. — **Sorsjegyekről a jövő számban.** — **Vincze János** urnak. A dologban felsőbb helyen eljárunk. Legyen türelemmel.

a „Független Ujság” szerkesztésére felügyel:
RUBINEK GYULA. országgyűlési képviselő,
a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára.

Budapesti piaczi árak.

Budapest, 1902. december 13-án.
Buzorpa. (Árak métermázsánként értendők.) Buza 1420—1540 K. Rozs 1190 K-től 1350 K-ig. Árpa 1180 K-től 1220 K-ig, jobb minőségű 1240 K-től 1580 K-ig. Zab 1240 K. Tengeri 1180 K. Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	2800	2700	2600	2540	2480	2440	2300	2100	1320

Buzakorpa finom 900 K, durva 920 K.
Egyéb magvak: mák 25—28 K 1 q., bab fehér nagyszemű 16—40 K, aprószemű 24—32 K, tarka 20—2000 K, lencse 28—43 K, jorsó héjas 28—32 K, lóhere 46—56 K, luczerna 64—66 K. daltaczim 2600—2850 K.
Takarmányvásár. Réti széna 580—790 fillér, muhar 700—790 fillér, zsupszalma 340—390 fillér, alomszalma 260—290 fillér.
Juhvásár. Belföldi hizlalt úrt 35—40 K.
Sertésvásár. Elsőrendű 320—380 kg. nehéz 114—116 fillér. 260—280 kg.-os 113—114 fillér, öreg 300 kg.-on tuli 106—108 fillér, szerb 111—118 fillér.
Marhavasár. Következő árak jegyzettek: Hizott magyar ökör jobb minőségű 66—73—, középminőségű 52—64—, alárendelt minőségű magyar ökör 48—50—, jobb minőségű magyar és tarka tehén 42—6000, magyar tehén középminőségű 44—6800, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 44—5800, szerbiai ökör jobb minőségű 50—65—, kivitel —, középminőségű 34—38—, szerbiai bika 46—67—, szerbiai bivaly 30—50—, kiv. 50— koronáig métermázsánként élősúlyban élő borjú 80—108 K.

Budapesti központi vásárcsarnok áral.
Baromfi vásár. Tyúk páronként 240—280 K, csirke 110—170 K, kappan hizott 300 K.—720 K. Rucza 260—300 K. Lud sovány 4—8 K. Pulyka sovány 440—460 K.
Tojás alföldi 72—74 K, erdélyi 56—58 K, ládánként. Tea. tojás 100 drb 440—480 K.
Tejtermékek. Teavaj 240—300, tejföl 64—76 fillér literenként, főzővaj 56—80 K, tehénturó 16—20 fillér kg.-ként.
Zöldség. Sárgarépa 100 kötés K. 000—000 1 q 1600—1700 Petrezselyem 100 kötés 00—000, 1 q 14—18—, zeller 100 drb 100—160, karalábé 140—200, vöröshagyma 100 kötés 00—40 drb 600 q 600—2060, foghagyma 30—32—, vörösrépa 100 drb. 160—200, fehérrépa, fejeskáposzta 3000—3200—, kelkáposzta 100 drb 400—800, vöröskáposzta 00—00—, fejesaláta 600—160, kötött saláta 000—000, burgonya rózsa 1 q 1040—1160, sárga 1040—1680.

— 1901. évi forgalom 26,000 bál. —
Felhívjuk
a t. cz. gazdaközönség
figyelmét
a budapesti
gyapju-aukcziókra

melyek az év folyamán több sorozatban, nevezetesen
juli és szeptember hónapokban tartatnak meg
Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverés vállalat Budapest, Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények a M. A. V. összes vonalain tetemes díjkezdvevényben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S Társa
Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

A ki birtokára jelzálog-kölcsönt

akar felvenni, forduljon bizalommal
a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézetéhez
Budapest, V. ker., Géza-utca 2. szám. (Saját ház).
Az intézet e yaránt ad nagy és kis jelzálogos kölcsönöket, **főczélja** azonban, hogy a **közép- és kisbirtokosokon** segítsen. Ezért **kölcsönöket már 300 koronától kezdve ad.**
A ki súlyos kamatot fizet tartozása után, az intézet olcsó kölcsönével segíthet terében. Az előző hitelezőket az intézet a kölcsönből fizeti ki s mérsékelt díjért minden, a kölcsönköri teendőit ellát.
Kölcsönök a földbirtok fele értékéig 15, 22, 25, 33¹/₂, 34 vagy 50 évi törlesztésre engedélyeztetnek.
Ha az adós pontosan fizet, az intézet a kölcsönt fel nem mondhatja, az adós azonban tartozását akár egészben, akár részben bármikor minden díj nélkül visszafizetheti.
Az intézet jelenleg 5⁰/₀-os és 4¹/₂⁰/₀-os záloglevél kölcsönöket ad s 5⁰/₀-os kölcsönök minden levonás nélkül
készpénzben
fizetnek ki.
A kinek kölcsönre van szüksége, forduljon bizalommal az intézethez, mely egyszerű levélre bárkinek szívesen ad felvilágosítást.

Balesetek

Kizárva!

Szeckavágók szab. önműk. répa-
kiemelővel. **vágók, darálómalmok.**

Gőzfűllesztő-készülékek!

legújabb, legkényelmesebb szerkezetben.

UMRATH és Társa
mezőgazdasági gépgyárosoknál

BUDAPEST,
V. ker., Váci-körút 60. szám.

Gőzséplőkészletek 10 lóerőig. Ipari mozgonyok 100 lóerőig.

Alfa-Separator Részv.-Társaság

BUDAPESTEN

Iroda: V., BATHORY-UTCZA 4.

Gyártelep: VI., PETNEHÁZY-UTCZA 8-10.

Tejgazdasági gépgyár

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.

Tejszövetkezetek és tejelepek berendezése.

Arjegyzékek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Alfa Laval Separatoraival eddig több mint 500 első díjat nyertek. — Évi gyártás körülbelül 45000 darab.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. sz., II. em.

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület

ugy is mint a

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége
Alakult 1900. erkölcsi támogatásával Alakult 1900.

Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulásával	400.000.— kor.
Alapítványok	1.268.080.— kor.
Tartalékok	111.053.60 kor.
Összesen	1.779.133.60 kor.

Első évi fölösleg 90.349.— kor.
Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugy-zintén az ember életére különféle módozatok szerint.

Az üzleteredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből úgy a tűz- mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést nyernek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatvánnyal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photozinkografiai műintézete

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

CLICHÉKET

Chemigrafia, chromotypia, photo- (auto)-typia, fametszet stb. útján. Terképek, tervezetek, alaprajzok photolithografianlag legszebben, legolcsóbban sokszorosíthatnak

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközölhetnek.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti kainitot szavatolt 12,4% tiszta káli = 23-24% kénsavas káli tartalommal,

Stassfurti kálitrágyasót szavatolt 40% tiszta káli = 74-76% kénsavas káli tartalommal,

Kovasavas-kálit (dohánytrágyázásra) továbbá mindennemű egyéb

Műtrágyaféléket, azonkívül
Rézgáliczot (98-99%) elismert kítőnő minőségben szállít a

„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.